

SVIESA

JORNAL
LITHUANO
"SVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONO DO PARY
SÃO PAULO

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12000
Pusei metų 7000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I I

SÃO PAULO. 1936, SPALIO -- OUTUBRO 17 D.

NR. 42 (56)

VIENYBĖS BEIEŠKANT

Kai yra kalbama apie vienybę mūsų kolonijos gyvenime, tai kalbama ne apie asmenų, bet apie visų esančių kolonijoje organizacijų susitelkimą bendram darbui. Vienybė susidaro ten, kur yra kokių nors visiems bendrų reikalų. Mūsų kolonijos gyvenime vienybės reikalingumu nieks neabejoja, nes yra daug darbų, kurios tegalima nudirbti tik bendromis jėgomis.

Norint kolonijos gyvenime greičiau įgyvendinti taip pageidaujama vienybę, reikia spaudoje, ar organizacijų susirinkimas, tuos bendrus kolonijos reikalus dažniau ir ryškiau pabrėžti ir šia kryptimi nuteikti visuomenę.

Iš kitos pusės, reik daugiau nuosirdumo ir nekelti dalykų, kiršinančių visuomenę. Keista yra, kai iš vienos pusės stengiamasi rasti bendrą kalbą o rankoj su plunksna fabrikuojama nepagrįsti faktai, turį aiškią tendenciją ką nors pažeminti. Maža garbė yra šarvuotam riteriui kovoti su beginkliu priešu. Tiesa turi būti ankščiau visko.

Zmogus, ar organizacija, nieko, visiškai tobulo, negali sukurti. Kadai-se tobuluose kūriniuose, ilgai, paki-tejus gyvenimo aplinkyboms, reikia kai kas pakeisti, tobulinti, prisiderinti prie naujai iškeltų gyvenimo reikalavimų. Todėl ir tie nuostatai, kuriais remiantis norima įgyvendinti vienybę, reiktų pažūrėti ir pasvarstyti, ar visi jų paragrafai atitinka mūsų dienų sąlygoms.

Reik išnaudoti visas progas užmigsta bendradarbiavimui. Taip pavyzdžiui tautinių švenčių minėjimą ruošti visjoms organizacijoms bendradarbiaujant.

Visame turi būti jaučiama bendradarbiavimo ir solidarumo dvasia. Beik kartą ant visados visiems atsižadėti noro kitus prievarta ar gudrumu pavergti, nes kur yra vergų, ten negali būti tikros vienybės.

Garsusis auklėtojas Foersteris yra pasakęs, kad valstybė yra ne kas kita, kaip įvairių priešingumų suderinimas. Ir gyvenimas rodo, nors ir priešingų frontų žmonės, pavojui užėjus, ar šiaip svarbiam reikalui esant, randa bendrą kalbą. Pavyzdžiui, prasidėjus Didžiajam Karui, Prancūziją valdė kairysis aparnas. Kai gyvenamasis momentas pasidarė gana rizikingas, tai tuoj buvo sudarytas, kad tautoj būtų didesnis pasi-tikėjimas, ministerių kabinetas kuopla-šiausiais bendradarbiavimo pagrindais. Tas pat buvo ir kuriant Lietuvos nepriklausomybę.

Užtektinai yra priežasčių ir mūsų kolonijos gyvenime, dėl kurių privi-lom vieni su kitais sueti, ir visus grę-

siančius pavojus bendromis jėgomis pašalinti.

Ar nereiktų iškelti klausimas apie suorganizavimą kolonijoje garbės teismo, kai kuriems kilusiems, galimiems kilti nesupratimams likviduoti.

Tai žinoma, turėtų tik tam tikrą moralinę, ne juridinę reikšmę. Bet ir tai būtų galinga priemonė viešai nuomonei sudaryti.

Ieškokim ne vien tik to, kas skiria, bet ir kas gali vesti prie bendradarbiavimo.

SUKILĖLIAMS SEKASI

Havas agentūros žiniomis, Madridui jau grėsia puolimas, nes iš trijų pusių apsuptas. Iš pietų užimta visa Toledo provincija, iš vakarų visa Avila provincija, iš šiaurės Segovia ir dalis Madrido provincijos. Jau pradeda supti ir iš rytų pusės, nes šiomis dienomis pašmė žymtų Siguenza miesta. Madride staunėja didžiausia panika dėl

Atidaryta tarptautinė Pamaldos paroda

Spalių 12 d. Rio de Janeiro mieste, prezidentas Getulio Vargas atidarė tarptautinę parodą. Atidarymo iškilmėse dalyvavo ministerių kabinetas, aukšti valdininkai, diplomatų korpusas ir svetimų valstybių atsiųsti atstovai. Paroda šiais metais yra daug didesnė ir įvairesnė, negu kitais metais. Pirmą dieną lankytojų buvo labai daug.

— Teko patirti, kad neužilgo iš Lietuvos atvyks į Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Kun. Arminas, S. Alytaus vikaras.

Pamaldos

SPALIŲ 18 D. (SEKMADIENĮ) 11 IR 8 VALANDA LIETUVIAMS KATALIKAMS PAMALDAS LAIKYS:

Villa Zelinoj 8 val. pamaldos ir pamokslas JAUNIMUI 11 val. — Suma. Pamaldas laikys kun. Ragažinskas.

Svento Antano Bažnyčioj lietuviams pamaldos 11 val., kurias laikys kun. Sugintas.

Išpažinčių bus klausoma Villa Zelinos bažnyčioj šeštadienio vakare. Sekmadienio gi rytą bus klausoma Villa Zelinos ir Svento Antano bažnyčiose.

Sį sekmadienį, spalio 18 d. pirmą valandą Villa Bellos mokykloj bus skaitoma jaunimui įdomi paskaita, tema «JAUNIMO PASIRUOSIMAS GYVENIMUI». Skaitys kun. Ragažinskas.

Susirinkimas

Spalio mėn. 25 d. iškilmingas Kristaus Karaliaus šventės minėjimas ir Bendruomenės susirinkimas Svento Antano Bažnyčioj.

Programoj bus choras, deklamacijos, pranešimas apie dabartinę ir tolimą Bendruomenės veikimą. Tą dieną Villa Zelinoj pamaldos bus tik 8 val. ryto.

Bendruomenės Valdyba.

Karas tesibaigs tik uz dviejų mėnesių

Burgo dešiniųjų vyriausybės pasiuntinys Nico las Quintana š. m. spalio mėn. 15 d. pravažiavo pro Santos Argentinon, kuris spaudos atstovams,

kad važiuojas ten parūpinti maisto produktų jų kariuomenei, jei kartais karas ilgiau užsitęstų. Pasak jo, karas negalės ilgiau beužsitęsti kaip du mėnesiai.

SUKILĖLIAI ARTI MADRIDO

Burgo vyriausybės pranešimu dešiniųjų kariuomenė yra nuo Madrido 35 klm. atstume.

UOSTAS BILBAU SUKILĖLIU APSUPTAS IS VISU PUSIU.

Ispanijos sukilėlių tikslas, kaip sako

Vienas iš jų vadų Falconde yra išlaisvinti ispanų tautą iš atėjų, kurie savo nešvarių priemonių ir gudrios agitacijos dėka laimėjo Ispanijoje valdžią ir pradėjo nežmonišką teroro, žudynių, visa kas brangu ispanų tautai naikinimo darbą. Mes einame ginti tautos vienybę, atstatyti ir išlaikyti tikėjimo gerbimą, pašalinti iš Ispanijos Marksizmo nuodus.

Litvinovui grėsia sušaudymas

Pas teisiamajį Rajevskį rastas labai Litvinovą kompromituojantis laiškas. Rajevskis buvo redaktorius vieno rusų laikraščio leidžiamo Paryžiuje.

Pranešimas

Kolonijos Kapelionas Kun. P. Ragažinskas praneša, kad į jį įvairiais reikalais galima kreiptis kiekvieną dieną nuo 6 ligi 8 val. ryto, o pirmadieniais ir šeštadieniais ligi 12 v. Vakara is gi nuo 8 ligi 9 val.

Gyvena Matriz de Santo Antonio do Pary. Telefonas 9-1640.

Jaunavedžių dėmesiu!

Visus raštus jungtvių reikalui reikia sutarkyti bent viena savaitė prieš šilubą.

Lietuvių Kolonijos Kapelionas.

— Sukilėlių kariuomenė pasiruošus Zygnoti Madridan. Laukia tik gener. Franco įsakymo.

KUNIGAS PIJUS RAGAZINSKAS.

Jaunimo uždaviniai dienų gyvenime

Jaunystė — gražiausias žmogaus gyvenimo laikotarpis. Tai amžius, kuriame atsiskleidžia, kaip sako vienas rašytojas, beribiai akiračiai, paaukuoti tekandis gyvenimo saulės šviesa, žadandis ilgai patverti; tai amžius, kuriame visas yra įdvasinta pavasario žavesiu; tai amžius kilnių entuziazmų, didelių užsimojimų, kuriame jaučiama neišvengiamas reikalas žengti pirmyn, veikti, kurti, pasiaukoti.

Vieni didieji žygiai, darbai daugumoj yra jaunimo nuveikti. Spaudos draudimo metais litingomis ir tamolomis naktimis, iš kaimo šiaudinių pastogių, lietuviškas jaunimas, pro pavojus ir žandarų užtvaras,ėjo į Prūsiją, ir iš ten nešė į pavergtą tėvų žemę spausdintą lietuvišką žodį, nors už tai grėšė pavojus būti persautu nuo pasienio sar gybinio, arba baigti savo gyvenimą kalėjimo urvuose, ar tolimame Sibire.

Ir Lietuva nežuvo, nes ji amais sunkiais metais turėjo tikrai pasiryžusio jaunimo kovoti su įvairiais pavergėjais.

Kat pasigirdo trimto balsas, kviečia stoti į kovą dėl nepriklausomybės, tai lietuviškoji vyrija, pametusi arklą, ar knygą,ėjo į besiorganizuojančius savanorių pulkus ir kovojo, nors tose kovose krito apie pusantro tūkstančio vyrų ir apie penkis tūkstančius buvo sužeisę.

Prieš dabartinę lietuviškojo jaunimo kartą irgi dideli darbai stovi vis vien kur ji begyventų, savo Tėvyne, ar tolimuose užjūriuose. Lietuva yra kryžkelėj tarp Rytų ir Vakarų Europos, apsupta keliasdešimt kart skaitlingesnių, ir kartu nedraugingų kaimynų.

Lietuva nenustebins pasaulio ginkluotomis pajėgomis, ar savo turtais. Siose sritise pralenkti didžiųjų valstybių nepavyks. Bet yra gyvenimo sričių, kur mažos tautos turi gražios progos lenktyniauti ir nugalėti didžiasias. Belgija, Šveicarija, Olandija, viso pasaulio dėmesį atkreipia į save savo aukšta kultūra. Su kultūringais kraštais visas pasaulis skaitosi. Štai Didžiojo karo metu, Belgija vokiečių netikėtai buvo užpulta ir beveik visas kraštas griuvėsiais paverstas. Tačiau viešoji pasaulio nuomonė privertė tuos pačius vokiečius eiti ir atstatyti sugriautas Belgijos sodybas ir miestus.

Jei Belgija nebūt būrusi aukšto kultūros laipsnio, tai pasaulis tiek būtų dėmesio atkreipęs, kiek į bolševikų išudytas Kaukazo tautas. Štai derlingoji Ukraina su 40 milijonų gyventojų ir šiandien dėl savo tamsumo, menkos kultūros, svetimiems vergauja. Lietuvai, norint išlaikyti nepriklausomybę reik sukurti savo krašte aukštą kultūrą. Ir Lietuviams iševiams nenorint pasikęsti kitataucių jūroje, bet Lietuviams gimus, lietuviais ir pasilikti, galingiausia apsigynimo priemonė yra spurtus kultūringumas, kūrybinis darbas.

Profesorius Pakėto manymu Lietuvai, norint užimti sau priklausomą vietų kultūringųjų tautų tarpe, kultūrinio gyvenimo laikrodį, reik visu šimtmečiu pasukti pirmyn. Štai amatai prekyba, kapitalas daugumoj nelietuvių rankose. Visos pelningiausios įmonės, (Lietuvoj) daugumoj nelietuviams priklauso. Visuomenė neorganizuota kaip reikia. Tautos sveikatingumas apvertintame stovyje. Girtuoklavinis didina dvasios ir kūno paliegėlių nuosimantį ir t. t. Panašios ydos pastebimas ir

lietuvių gyvenandų svetimuose kraštuose. Nieks šiandien negali pasakyti avirai, pridėjęs prie širdies ranka, kad ir mūs kolonijoj viskas tvarkoj. Kas nejaucia tą prisilėgtą dvasios nuotalką, tą šaltą abejingumą bet kokiam darbui. Vietoj įvairių projektų, suanydų svarstymo, kaip būtų galima padaryti įdomesnę gražesnę kolonijos gyvenimą, mintama pletkais, daroma turtygės, sėjama nepasitikiėjimo dvasia, organizacijų veikimas naudojama grynai asmeniškiems reikalams. Ir visa kova, taip pat ta vieny kitais neapykante, kuri reikiama kolonijos gyvenime, eina ne dėl kokių nors idėjų, nes kas kovoja dėl vienokių ar kitokių idėjų, tokių šlykščių priemonių, nors ir at, prieš, nevarvoja. Kito akyje tų pastebimas krislas, o pas save nematoma nė rasto. Atėjo laikas kada reikėtų mažiau kitus kritikuoti, ar šmeižti, bet daugiau visiems į save pažvelgti. Suktos, netkros, nors ir gudriai maskuojamos intencijos, vis vien išeis aiškėn.

Be grynų intencijų, be nuosirdumo, be krikščioniškos meilės, o vien tik kituos ieškojimu visų negerumų priežasties, negalima tikėtis giedresnių dienų mūsų kolonijos gyvenime.

TAVO JAUNIME YRA SVENTA PAREIGA KARTU IR DIDELE GARBĖ DUOTI NAUJA KRYPTI KOLONIJOS GYVENIMUI. O ypač šiam žygiui turi save įsipareigoti katalikiškas jaunimas.

Pirma sėkmingo darbo ir bet kokių reformų sąlyga yra tamprus susior ganizavimas, padavimas vienai kitiems rankos, susior ganizavimas, kaip reikalauja šių dienų gyvenimas.

Prie progos reik pabrėžti, kad organizacija, yra ne kas kita, kaip šeimos, ar Bažnyčios talkininkė auklėjimo darbe. Organizacijos pasaulėžiūra, veikimo kryptis, negali būti priešinga tai pasaulėžiūrai, tiems įsitikinimams, kuriuos į jaunimo širdį skiepija šeima ir Bažnyčia.

Reikiama organizacija padeda ruošti jaunimo gyvenimui, visoms jo sritims, nes kitaip auklėjimas būtų vienašališkas ir kaip toks nepageidaujamas.

Kad ruošti gyvenimui, reik pirmą sau išsiaiškinti, kas yra tas gyvenimas, kokios jame žmogaus pareigos. Reik vienai ar kitaip nusistatyti dėl religijos, poamartinio gyvenimo, santykių su Dievu ir t. t. Būtų nesamone ruošti žmogų gyvenimui, ir nežinoti kas yra pats gyvenimas ir kokios pareigos gyvenime. Tas pat ka kelianti ir nežino ti kur keliauti.

Į minėtus klausimus nevsi vieno dai atsakys. Tai priklausys nuo pasaulėžiūros. Katalikai vienai aiškūs, netikintieji, kitaip. Tarei organizacijos veikime reik visų pirma išspręsti klausimas, kokia pasaulėžiūra bus padėta viso veikimo pagrindan. Štai pavyzdžiui bus leidžiamas laikraštis. Jis irgi turės jaunimui kvėpti vienokią ar kitokią dvasią. O jei organizacijoj bus susibūrę įvairių pasaulėžiūrų žmonės — darbas neimanomas. Tai galima tik labai bendro pobūdžio organizacijose, kaip Aero Klubas, Vilniai Vaduoti S-ga ar kurios kitos panašios. Todėl nuoženkli yra visai išvada lietuviškos kolonijos jaunimui ORGANIZUOTIS Į IDEOLOGINIAMS PAGRINDAIS TVAR KOMAS ORGANIZACIJAS. Tokiu būdu kolonijoj būtų dvi jaunimo organza

cijos: LIETUVIŲ KATALIKŲ JAUNIMO ORGANIZACIJA ir lietuviškoji, ne pripažįstanti Bažnyčios mokslo, kaip priimta vadinti, kairioji jaunimo organizacija.

Be to, Bažnyčios yra aiškus parodymas, kad jaunimas, kuris save laiko katalikišku, priklausytų katalikiškoms organizacijoms.

Bendriems kolonijos reikalams svarstyti ir spręsti gali susieiti ir bendradarbiauti.

Tautiškas, ar lietuviškas vien negali būti organizavimosi pagrindas. Lietuviškumas, ar tautiškas kaip toks priinka visiems lietuviams. Ir katalikai, ir socialistai, protestantai, ar laisvamaniai. Subūrus įvairių pasaulėžiūrų žmones darbas yra neįmanomas. Pagaliau pats lietuviškumas, tautiškas savo spalvą, gilesnį turinį gauna nuo vienokios ar kitokios pasaulėžiūros. Tautiškas yra daugiau pa sifreiškinio forma, bet ne turinys. Tą pat turinį, pat mokslą, meną, net ir religiją kiekviena tauta savotiškai pareiškia. Ideologiškai jaunimo organizacijose ir tautiškas yra neišvengiamas. Net komunistai, kurie nepripažįsta tėvynės, praktiškai veiksime to negali išvengti. Be to nustojimas tautiškas yra suardymas, tam tikra prasme ir žmogiškos asmenybės. Juk tai yra prigimtas dalykas (apie tai teks kada nors atskirai kalbėti).

Bendrai visiems lietuviams rūpimi klausimai, gal būt svarstomi, bendruose organizacijų atstovų susirinkimuose.

Jaunime, iš Tavo šiandien laukia ma prasmingo žodžio ir reikėmingo darbo. Tavo rankose laimingos ateities raktai.

SKAITYKIT IR PLATINKIT „SVIESA“.

MAIRONIS NEBEUŽTVENKSI UPĖS BĖGIMO.

Nebeužtvenski upės bėgimo,
Norint sau eiti į pamazū;
Nebaulakysi naujo kilimo,
Nors jį pasveikint tau ir baisy.
Naujos idėjos — darbas ne vaiko:
Užtventkos mėtė audrų žaibus!
Nesustabdysi bėgančio laiko:
Valkas tik trukdo amžių darbus.

Vyr'ai lietuviai, auštančią dieną
Mūsų nors ašuns vis gi iėvys!
Griaukime amžiais užverstą sieną
Norint gailėtus jos beprotys!
Amžiais pavergtą kelias tėvyne;
Jos atgimimą jaučia dvasia.
Ginkim, ką mūsų proseniai gynėl
Zadinkim brolius meile drašial

Ginkime kalbą, žemę, jo būdą!
Stokim į darbą, kaip milžinai
Laimina Dievas sėjimą grūdą,
Laimina vaisių: gema šimtai.

Kas vakarykščio sapno ieškotų,
Tam labą raktį galim užtraukt;
Svetimą rūbą kas dar nešiotų,
Tam nusibostų galo beiaukt.

Smulkios Zinios

— Rugsėjo mėn. 15 d. Lietuvos Karo Mokykla išleido 18-tąją kadro karininkų laidą ir vienuoliktąją atsargos karininkų laidą.

— Šių metų 8 mėn. Lietuvos užsienio prekybos balanso aktyvas siekia 26,5 mil. lit. Praėjusiais metais — 14,6 mil. lit. o 1934 m. — 4 mil. lit.

— Spaudos pranešimu, Rusijoj vėl pradėtas tikinčiųjų persekiojimas. Suareštuota daug provoslavų dvasiainkų: Maskvoj 80, Kieve 95, Leningrade 110; be to visoj Rusijoj suareštuota 54 žydų rabinai.

— Numatomas yra lenkų vyriausybės pasikeitimas. Tai pat paskutiniu metu smarkiai atšalo santykiai su Vokietija, o arčiau pradėjo bičiuliautis su Prancūzija.

— Praeiti mėn. įvykusiam Vokietijos hitlerininkų kongrese Hitleris aiškiai ir atvirai pasisakė, kad rengiasi užimti Ukrainą. O Hitlerio nuotaiką blogai paveikė įvykė Baltgudijoj su dideliu pasisekimu sovietų kariuomenės manevrai.

— Portugalijoj įsteigtas legionas, karinė organizacija, kovai su komunta mu.

Komunizmo pavojus Europoj

Rugsėjo 14 d. Malines, Belgijoje, pasibaigė katalikų diena. Ta proga kar dinolas Van Roey pasakė kalbą, kurio je ypatingai atkreipė tikinčiųjų dėmesį į tą pavojų, kuris gresia Europai iš komunizmo ir ateizmo pusės.

Ispanijos įvykiai — ženklas pabusti

POPIEZIAUS ZODZIAI ISPANIJOS DVASININKAMS

RUGSĖJO 14 d. priešpiet Fijus XI priėmė 300 Ispanijos vyskupų, kunigų, misionierių ir pasauliečių. Ta proga jis pasakė kalbą. Pirmoje eilėje Popiežius nusiskundė, kad Ispanijoje nepaprastai persekiojama katalikų bažnyčia. Invidūs persekiojimai esą parengti tikrai šėtoniškais būdais. Bet koks religinis jausmas yra slopinte nuslopintas neapykantos bangos.

Popiežius palinkėjo, kad Ispanijos įvykiai būtų ženklas pasauliui atbusti, — tam pasauliui, kuris jau per daug priklausęs nuo nepaprastai intensyvių propagandos. Kalbėdamas toliau, Popiežius pareiškė, kad katalikų tikėjimas yra vienintelė atspirtis prieš tą neapykantos bangą, kuri vis plačiau išsilieja.

SKAITYDAMAS

„SVIESA“

ZINOSI

VISKA.

Siurpūs Ispanijos kovų vaizdai

Katedra degė savaitę. -- Nuzudytas mokslininkas Vitoria. -- Sudeginta 12 gyvų moterų. Kaip kaliniai ruošėsi mirti. Gyvas palaidotas.

Vienas prancūzų pabėgėlis pasakoja, kaip rašo Le Temps, kad raudonieji sudarė būrį karių, kurie švintant įsiveržia į namus ir ką tik įtariamą randa, sušaudo.

— Aš mačiau, — pasakoja jis, — gatvėje 17 sušaudytų kunigų.

Vieną naktį, — pasakoja anglų pabėgėlis Universe redakcijai, — mačiau 13 Valencijos bažnyčių liepsnose. Katedra degė ištisą savaitę. Liko tik keturios bažnyčios ir tai dėl to, kad buvo pavojus užsidegti kitiems namams.

— Savo akimis mačiau, — pasakoja H. Harris, amerikietis, filmų studijų direktorius Ispanijoje, Barcelonoje išžudytus 150 jaunų klierikų. Barcelonoje raudonieji nužudė septynis jezuitus, jų tarpe garsų mokslininką Ed. Vitoria.

Daily Mail spausdina orlaiviu pabėgusio iš Granados Charles Sonės įspūdžius:

— Aš mačiau vienuolyną liepsnose. Vienuoliams buvo kapojamas galvos ir aš mačiau pamautas ant ošlių 8 vienuolių galvas.

Lavonai mėtėsi gatvė. Minia pagavo 12 moterų vienuolių ir su surišto mie užpakaly rankomis nuvedė į turgą vietę, kur žibalu apipylė ir sudegino gyvas. Aš atvykau dar pamatyti, kaip liepsna jų kūnus verčia į pelenus.

Corunnos radijo stotis pėneša, kad keletas seserų šaričių, priklausančių Corunnos ligoninei, nuzudyta.

Osservatore Romano spausdina dviejų argentiniečių pasakojimą apie klaretiečių vienuolių likimą:

Barbastroj raudonųjų minia susirinko ties klaretiečių

vienuolynu reikalavo jų visų mirties. Vienuolius areštavo, bet vietinė valdžia nebuvo linkusi jų žudyti ir uždarė į kalėjimą. Keletą dienų vienuoliai rengėsi mirti, melndamiesi, atlikdami išpažintį ir skaity-

dpmi kankinių mirties aprašymus.

Rugpjūčio mėn. 2 d. raudonieji išsivedė vienuolyno vyresnįjį ir kitus tris kanigus ir juos sušaudė. Keletą sušaudė rugp. 9 d., gi drauge su jais kalinamą Barbastro vyskupą ir kitus 20 sušaudė rugp. 13 dieną. Likusius 30, jų tarpe ir keletą neseniai įvęstų kunigų sušaudė sekančią dieną. Eidami mirti visi džiaugėsi galėsią kentėti dėl Kristaus. Nuo kalėjimo ikimirties vietos jie giedojo šventas giesmes ir šaukė:

— Tegyvuoja Kristus karalius.

Mirties vietoje nuo jų nuplėšė kunigiškus drabužius.

Mes žudysime jus dėl to, kad nešiojate štuos, — pratarė raudonieji.

— Dėl to, kad mes juos nešiojame, mes mirime laimingi, — jiems atsakė kankiniai.

Be šių dar buvo nužudyta klaretiečių Ciudad Realy, Sallente, Barcelonoje, iš viso septyniadešimt.

Los Aellanese sugautas kunigas buvo vedamas miesto gatvėmis. Prie jo galvos buvo šaudoma revolveriais. Buvo girdėti, kaip jis šaukė:

— Mano Dieve, duok man jėgų būti tavo kankiniu. Jis buvo nuvestas į vietines kapines, įstumtas į naują duobę ir gyvas užkastas.

Raudonieji sugavo 72 metų senelį Kordobos vyskupą. Nuo jo krūtinės nuplėšė kryžį:

— Kam gi ji nešioji, — šaukė jį juokdamiesi.

Vyskupui buvo paskelbtas mirties sprendimas. o jo vykdymas paskirtas rugpjūčio 20 d.

Tačiau vyskupo draugai nesnaudė. Jų padedamas ekscelencija persirengė kaimiečio drabužiais ir nepastebėtas pasiekė artimiausį kaimelį. Ryta pastebėjo raudonųjų būrelį. Škabiai sugulė į griovį ir šie jų nepamatė. Pake-

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

Kaunas statistikoje

(XX.) Šiuo metu Kaune yra 135.000 gyv. (Nepriklausomybės pradžioje buvo 75.000). Lietuvių yra 60,3 proc., žydų — 26,1, lenkų — 4,1, vokiečių — 3,4, rusų 3,3, kitų — 2,8. Lietuvos skaičius auga. Per paskutiniuosius 10 metų užaugo nuo 58,9 proc. ligi 60,3, žydai per dešimtmetį sumažėjo 2 proc.

Pramonės įmonių dabar Kaune

liui vyskupas visiškai pailso ir parpuolęs meldėsi. Juos užėjo vienas kaimietis, davė vyskupui stiklą vandens ir pabėgėliai vėl vakarą pasiekė Trasmėrą. Šiam vyskupui pavyko iš raudonųjų rankų pabėgti.

Iš viso Ispanijoje siaučia negirdėti žiaurumai. «La Croix» praneša, o «Universe» Nr. 3947 persispausdina, Santan dery raudontei, komanduojami Bruno Alanko, sušaudė 618 Comillas seminarijos auklėtinius.

Rimozos ligoninėje atvykęs iš Mataroso kunigas teikė paskutinius sakramentus Don Justui Sanjurjo, sukilėlių generolo sūniui. Raudonieji sušaudė kunigą, o taipgi ir patį Sanjurjo.

Toks raudonųjų žiaurumas uždegė gyventojus. Kaip praneša «Universe», jie eina savanoriais į sukilėlių eiles. Vienas ispanas. septynių vaikų tėvas, išvykdamas į frontą kalbėjo:

— Mano vaikai gali netekti tėvo, bet tai vis geriau negu netektų tikejimo.

Kitas jaunuolis teurėdamas vos 16 metų, iškeliaudamas į frontą, kalbėjo savo motinai:

— Nesimėlski, kad aš sugriūčiau: geriau melskis, kad būtų sunaikintas komunizmas ir kad mūsų Viešpats nebūtų įžediamas Ispanijoje. Štai dėl ko aš stoju savanoru.

Calize ant sienų išrašyta — Tegyvuoja Kristus karalius.

J. Zvilbutis.

yra 1.590, o prekybos — apie 4.000. Gimnazijų ir specialių mokyklų per 20, pr. mokyklų apie 250 komplektų, bažnyčių 21, koplyčių 12. Kauno sielietus puošia apie 25 bokštai ir dukart tiek fabriku dūmtraukių.

Nauja auka

Rusijoje, Solovkų kalėjime, mirė kun. A. Matusevičius buvęs Ušymo dekanas ir Donojovų (Padolė) klebonas.

— Rugpjūčio m. 27 d. ankstybą rytą Liudvinavo valsčiuje, Trobiškių km., pas V. Botyrių, 18 policininkų suimtas, senai jau gaudomas, vienas iš žymesniųjų Suvalkijos ūkininkų judejimo dalyvis, Aleksandras Maurušaitis. Suimant įvyko susišaudymas. Suimtas sunkiai sužeistas. Nėra vilties pasveikti.

— Rugsejo m. pradžioje, Liudvinavo, bei aplinkiniuos valsčiuose, buvo keleta gaisrų. Jų tarpe sudego Liudvinavo valsč. viršaičio kluonai ir tvartai. Iš tardymų paaiškėjo, kad buvo padegta.

— Pabaigoje rugpjūčio ir pradžioje rugsėjo mėn., Pajevonio, Marijampolės, Kalvarijos, Liudvinavo valsčiuose valstybes saugumo organai padarė daug tardymų, bei areštų.

— Į Universitetą šiais metais įstojo apie 900 studentų.

— Lietuvą tarptautiniuose studentų kongresuose šią vasarą atstovavo Dr. Dielininkaitis.

JAU LAIKAS «SVIESA» UZSIPRENUMERuoti 1937 METAMS.

DIDŽIOJO RAŠYTOJO ATSIVERTIMAS

m. 6 d. Nors mano seneliai buvo giliai tik žmonės, tačiau mano tėvai religijai buvo abejingi. O atsikėlus mums gyventi į Paryžių, tikėjimas mums pasidarė ir visai svetimas. Tiesa pirma Komuniją dar gerai atlikau. Bet ji man buvo, kaip ir daugeliui kitų Prancūzijos jaunuolių, paskutinis apvalikavimas mano visos religinės praktikos.

Pradžioje mane mokė privatus mokytojas, vėliau lankiau vieną betikybinių mokyklą, iš kurios išstojau į gimnaziją. Stojė mokslo įstaigoje aš visai lūpviausiai tikėjė.

Renano (tikėjimo priešininko) raštų skaitymas, dar labiau grovė mano tikėjimo pamatus.

Dar ir dabar atsimenu tą lįūdną 1880 metų laikotarpio dvasią, kada netikėjo beveik visi, kas šiek tiek buvo pragarsėjęs meno mokslo, ar literatūros srityse. Renanas visur viešpatavo. Viktoras Hugo (garsusis 19 šimt. prancūzų rašytojas) kaip tik tuo metu

aukščiausiai buvo iškilęs. Pirmoji švietos kibirkstėlė manys švystelėjo, susidūrus su didžiojo rašytojo Arthur Rimband veikalais «Apsvietimų» skaitymas ir po kelių mėnesių knyga «Vienas laikotarpis pragare», buvo svarbus mano gyvenimo įvykiai. Šie raštai pirmą kartą pradėjo griauti mano materialistinį («mokslo» nepripažįstas šios nemirtingumo, Dievo esimo ir t. t.) kalėjimą.

Per 1886 m. Kalėdas aš nuvykau į Paryžiaus Dievo Motinos Katedrą pažūrėti Kalėdų pamaldų. Tada jau buvau pradėjęs šiek tiek rašinėti. Čia tikėjauisi rasiąs naujo įkvėpimo savo jaunai kūrybai. Maniau, jog bus galima pasijuokti iš bažnytinų apeigų, ka talikų paviršutiniškumo ir t. t. Zmonių spaudžiamas aš dalyvavau iškilmingose mišiose. Nežinodamas ką geresnio veikti, atėjau ir į Mišparas. Didelis bernlųkų choras ir Sv. Mikalojaus du seminarijos auklėtiniai, kurie drauge dalyvavo, pradėjo kasną giedoti. Greičiausia tai buvo «Magnificat».

čiausia tai buvo «Magnificat».

Ir tada atstiko įvykis, kuris užvaldė visą mano gyvenimą. Vienu akimirkeniu mano širdį palietė kažkokia nežemiška galybė — ir aš įtikėjau! Ir tai ėmiau tikėti su tokią patraukiančia jėga, su kažkoku visos mano būtybės pakilimu, su galingu įsitikinimu, su tokiu tikru aiškumu, kuris nepaliko nė mažiausio abejojimo

kad lig šiol visokios knygos, visi išminties raštai, visi audrigo gyvenimo nuotykliai negali mano tikėjimo nepajudinti. Tuomet į mano širdį įsiveržė toks didelis nekaltybės troškimas, toks pasiilgimas nuolat būti Dievo vaikeliu, jog visa tai, ir dabar man atrodo lyg koks neišsakomas apreiškimas. Maždaug šios mintys perlėkė tuomet per mano galvą: «Ak kokie laimingi yra tie žmonės, kurie tik! — O, kad tai būtų tiesa! — Tai yra tiesa! — Dievas yra, yra! Jis yra tokia asmeninė būtybė, kaip ir aš».

Jis mane myli. Jis šaukia mane». Pradžioje riedėti ašaros ir švelnus «Adeste» (Kalėdų giesmės) giedojimas mano susijaudinimą dar padidino.

(Bus daugiau.)

Pabaigoje 18 amžiaus Prancūzijoje siautė nemažiau žiauri revoliucija, kaip dabar Ispanijoje. Bažnyčios, vienuolynai buvo griuvėsiais paversti. Dviejų milijonų nekaltų žmonių buvo pralietas kraujas. Tai darė tie, kaip ir šian dien kad daro Ispanijoje, Rusijoje, kurie skelbia sąžinės laisvę, lygybę, brolybę. Ant altorių bažnyčiose buvo sodinamos ištvirkusios moterys ir revoliucionierių garbinamos, tarsi kokios dievaitės. Atrodė, kad Prancūzija visjems laikams paskęs bedievybėj. Tiesa, šios revoliucija daugely širdžių buvo užgesinus tikėjimo ugnį. Tačiau su džiaugsmu, tenka pasakyti, kad dabartinė Prancūzijos visuomenė tą praieities gėdą, sube dievėjimą, savo gražiais žygiais atperka. Katalikybės atgimimas Prancūzijos žemėj smarkiai reiškiasi, taip liudydys, taip šviesuomenėj. Ir laikas nuo laiko, garsieji Prancūzijos vyrai, kurie dėl bedieviškų mokyklų, blogos spaudos, buvo netekę tikėjimo, grįžta atgal prie Dievo. Vienas iš tokių yra ir garsusis, Prancūzijoje ir pasauly, rašytojas Paul Claudel, kuris 1920 mt. buvo prancūzų pasiuntiniu Hopenhagoje. Vėliau jis buvo įgaliotu Prancūzijos ministriu, Japonijoje, Vašingtone, Briusely. Štai ką jis pats rašo apie savo grįžimą prie Dievo:

«Aš gimiau 1868 mt. rugpjūčio

Ten, kur moterys viešpatauja Geriau juoktis, negu verksti

(XX). Legendose apie matriarcho gadybę pasakojama ir apie švelnią, malonią moterų valdžią. Ir šandien dar yra žemėje kempelis, kurį tvarko ir valdo moterys, bet toji valdžia neatrodo labai maloni ir švelni... Tai Sumatros salos Padango kalnuose. Čia gyvenančios ir moterų valdomos kilties kaimai stovi žaliuojančių, gražių kalnų apsupty. Gyventojai neturi jokių ryšių su platesniu pasauliu. Saime suprantama, kad šiame žemės kampelyje viešpatauja visai savotiška tvarka.

Kai beriaukas sulaukia brendimo amžiaus, prasideda jo vergystės laikai. Jis yra atskiriamas nuo motinos, kuri su dukterimis gyvena didesniajame name, ir apgyvendinamas šalia jo stovinčiame mažesniame, prastesniame. Jis čia turi gyventi tol, kol jį kokiu moteris pasirenka sau vyrui. Bet ir kaip vyras jis nėra nei šeimos galva, nei šeimos kojos, bet turi daryti tik tai, ką žmona įsako.

Kadangi vyras nieko neturi ir jo kijos galios neturi nei šeimos nei visuo menės gyvenime, tai ir bet kokį turta paveldi moterys. Namai, žemė, gyvuliai — viskas priklauso tik moterims. Berniukas gauna motinos pavardę. Kai jis veda, vėl gauna žmonos pavardę. O kai jį žmona išvaro, jis grįžta pas savo motiną ir vėl vadinasi motinos pavardę.

Prie kiekvieno moterų namo yra ketvertas ar daugiau namų vyrams. Daugumas kaimų turi penkiadešimt arba šešiasdešimt šeimų, kurių priešakyje yra kaimo seniūnė. Kaimų seniūnės sudaro tarp savęs aukščiausią kilties tarybą. Čia nėra nei karalienė, nei atskiros valdovės. Svarbiau-

sieji nutarimai daromi dvylikos moterų tarybos, kuri sudaro organą kilties įstatymams leisti.

Vyrai čia taip pat nelaikomi ir šeimos nariais: jie greičiau yra svečiai, nei žmonos juos gali išvairyti, pakeisti ir t. t. Vyras visuomenės gyvenime stovi žemiau, kaip neturtingiausia kaimo moteris. Jis, atsiskyręs nuo savo motinos, ne tik žmonos pavaldinys, bet ir visų moterų, kurios tai šeimai priklauso. Maistą jam turi teisės duoti tik jo žmona, kitos moterys tos teisės neturi.

Kas labiausia čia vyrą pažemina, tai vestuvės. Kai moteris pasirenka vyrą, jis yra sutuokiamas su ja. Vestuvių ceremonijos atliekamos kaimo seniūnės. Jose dalyvauja tik tas vienas vyras. Kaimo seniūnė jam sako:

«Aš sutuokiu tave su šia moterimi. Tu gausi penkiadešimt guldenų». Tai vi sa ceremonija. Suzadėtiš tada gali elti namo. Moteris tada švenčia bent aštuonis dienas vestuves. Jaunasis vyras tik tada gali apsigyventi pas savo žmoną, kai jis yra jos šaukiamas. In vestuves prisirenka daug moterų iš aplinkės kaimų. Jos valgo ir geria, juokiasi, šneka, šoka, bet tik vienos moterys. Vyras turi parūpinti maistą, dirbti, palaktyti tvarką. Iš vestuvių puotos vyras gauna tiek, kiek lieka nuo moterų stalo. Po šeštos dienos triukšmo ir lėbavimo, jaunoji eina pas savo mošvę ir čia lėbuoja toliau. Tik tada veda savo vyrą namo. Bet kai žmona su vyru per daug brutaliai elgiasi, jis gali ją palikti. Jam užtenka pasakyti: «Aš palieku tave» ir jis gali grįžti į savo motinos namus. Tą patį gali padaryti ir žmona, bet tada jį turi maitinti vaikus. (G. P.)

„Šaukit, jeigu jums pakanka drąsos!“

RAUDONIEJI NORĖJO NUSAUTI PRANCŪZIJOS PASIUNTINĮ

(XX). Prancūzijos pasiuntinys la panijoj Erbetus vyko automobiliu iš Ispanijos į Prancūziją. Pačiam paslepy raudonieji milicininkai automobilį sustabdė, kad patikrintų važiuojančiųjų dokumentus. Su pasiuntiniu kartu važiavo vienas ispanų kilmės prancūzų pilietis, kuris raudoniesiems pasirodė įtartinas. Jis įsigeidė tą žmogų pasiinti su savim. Pasiuntinys užprotestavo.

— Bet jeigu mes jus pavaišinsim kulkomis? — pagrasino raudonųjų milicininkų vadas.

— Šaukit, jeigu jums pakanka drąsos paliešti įgallotą Prancūzijos atstovą, — atsakė pasiuntinys.

Raudonieji sumišo ir valandėlę neryžtingai tūpėjo aplink. Incidentą pastebėjo prancūzų pasienio sargybiniai, atbėgo ir raudonuosius nuvijė.

Neramumų pavojus Prancūzijoje

Prancūzijoje prasidėjo nauja streikų banga. Marsely visos eilės stambų fabriku darbininkai užėmė fabriku trobesius; ten streikuoja apie 17.000 darbininkų. Havre metė darbą visi nosto darbininkai. Sustrėikavo ir Lilio teks tilės fabriku darbininkai.

Naujų politinių streikų pavojaus aktyvaizdų senatorius Leinartė, pasak «S.», raštu kreipėsi į Blumą, reikalaujdamas imtis griežtų priemonių prieš komunistų kurstomas sąjūdžius. To nepadarė Prancūzijai gresiąs revoliucijos pavojus, komunistai paruošę sąmokslą, ir iki jo prasiveržimo jau nebetoli.

Dešiniųjų vadas de la Roque pareiškė kovosias konstitucinėmis priemonėmis, tačiau jeigu pakvipsia sovietais ir proletariato diktatūra, jis nesvyruodamas imsis valdžią ginklu. Jo žodžiais, komunistai jau dabar ginkluojasi ir ruošiasi utgrobti ginklų sandėlius.

LONDONO MOTERYS MINTA ŠIAUDAIS

(XX). Jeigu norite sužinoti, kokio skonio yra šiaudai, tai paklauskite kurią Londono gražuolę. Mat, nuo kai kurio laiko Londono moterys valgo šiaudus. Tokia dieta londoniškėms esant Hollywoodo «prirašyta». Šiaudai esanti geriausia priemonė grakščioms linijoms išlaikyti.

Zinoma, šiaudai čia nevalgomi ve žimais arba glėbiais, bet taip sau... po sauja per pusryčius, pietūs ir vakarienę. O kaip džiangūsi dabar Rousseau, taip moliai raginęs grįžti visus «atgal į gamtą», jeigu jam būtų tekę tokius laikus prigyventi, kad žmonės šiaudais mintą.

PASIKALBĖJIMAS TELEFONU

(XX). Kiaulėnės skambina telefonu Jonui Kusui.

— Alo, Jonas?
— Taip!
— Ar negalėtum man paskolinti šimtą litų?

— Aš klausiu, ar tu man negalėtum paskolinti šimtą litų?
— Tur būt, prastai sujungta, aš nesuprantu nė vieno žodžio!

Tada į pasikalbėjimą įsimašė telefonistė ir sako:

— Telefonas veikia puikiausiai, gerbiaujieji!

— Tai paskolink Tamstai jam šimtą litų, — šaukia Kusis įpyktis, — jeigu taip gerai suprantį, ką jis sako.

MOTERISKAS GALVOJIMAS

(XX). Teismo salėje pasirodė ūkininkas tempdamas paskui save žmoną.

— Paziūrėkite į tą moterį, — skundėsi jis teisėjui, — ji sudraskė man veidą iki kraujo, man, savo vyrui.

— Gėdykis tamsta, — kreipiasi teisėjas į skundžiamą moterį. — kaip galima taip elgtis su savo vyrui. Jis juk yra visos šeimos galva, vadinasi, jis yra ir tamstos galva.

— Gerbiamieji, kuo gi jus mane kaltinate? Argi aš neturiu teisės pati savo galvos draskyti?

ISSIBLASKYMAS

(XX). Vienas kauniškis profesorius yra žinomas savo išsiblaškimu. Kartą, susitikęs savo buvusį mokinį, maloniai kalbina jį:

— Labą dieną, labą dieną, kaip gyvuoja jūsų žmona?

— Pone profesoriau, — atsakė mokinys šypsodamasis, — aš juk esu dar nevedęs.

— Tiesa, tiesa, labai atsiprašau... Bet kiek gi laiko, kaip tamsta esi jau nevedęs.

MEDICINISKOMIS TEMOMIS

— Tėveli, ar iš tiesų dabar gydytojas traukia dantis be skausmo?

— Taip.
— Tai kodėl, traukdamas mano dantį, jis surtko, kai aš jam įkandau į pirštą?

— Kas iš jūsų ilgiausiai laukia? — kreipiasi į laukiančius iš savo kabineto dantų gydytojas.

— Manau, kad aš, — surinkta siuvelėjas. — Jau du metus tamsta nešioji šitą eilutę, o aš pinigų vis negalū sulaukti?

— Tamsta labai privergęs. Nieku nebūsi, turėsi susilaikyti kuo visokių galvos užsiėmimų.

— Bet aš tada subankrūtysiu, p. daktare, nes aš esu kirpėjas.

— Pasakyk, Antanai, kur tu taip ilgai buvai? — klausia tėvas savo sūnų.

— Geriau pasakysiu, kur nebuvau; mažiau reiks kalbėti, — atsako Antanas.

— Ką tau prirašė gydytojas?
— Nieko, tik aš paklausiau, ar

galiu gerti alų, tai jis ir uždraudė.

— O kaip dėl degtinės?
— Bijodamas, kad neuždraustų, apie ją visai neklausiau. (Mdo.)

Pašto tarnautojas — : Pagal vieną šį kviatą mes negalim tamstai 100 litų išmokėti. Turite atsivesti žmogų, kuris patvirtintų, kad esate čia minimas asmuo.

Pilietis — : Tai baisiai blogas reikalas. Kaune turju tikėtai vieną ma ne pažįstantį žmogų, ir tam pačiam esu skolingas 100 litų.

Ką jis pasakė

GALVOSŪKIS 1 NR.

Rūmijam vandenyne yra maža salelė, kurios gyventojai yra baisūs kiekvienam keliautojui. Mat, jie turėjo paprotį kiekvieną tokį žmogų nužudyti. Tačiau prieš nužudant leisdavo jam pasakyti vieną sakinį, ir jei tuo sakiniu pasakydavo teisybę, tai tą nelaimingąjį nušaudavo, o jei neteisybę pasakydavo, tai pakardavo. Tokiu būdu mirties niekas neišvengdavo.

Kartą pakljuvo į tą salą vienas keliautojas. Zinoma, ir jo laukė tas pats likimas. Tačiau, kada jam buvo pranešta apie jo likimą, jis, smarkiai pagalvojęs, pasakė tokį sakinį, kad liko gyvas.

Ką jis pasakė?
Kas pats neatspės, atsakyimą ras kitą šestadienį.

MISIJOS CENTRALINĖJE AFRIKOJE

Centralinėje Afrikoje sparčiai plečiasi katalikų tikėjimas. Pastaruoju metu gan sėkmingai eina misijos Ruandos krašte, tarp Tanganikos ir Viktorijos ežerų, Nilo augštupyje. Prieštals metais katalikų skaičius siekė 44,839, o katekumenų 98,900. Si misija paėmė pasaulinį rekordą, nes išpažinėjų būta 562,073 ir Komunijų priimta 3,134,938 per vienus tik metus. Vietinių tautelių vadų 90% jau katalikai.

Minėto krašto kilmingieji draug su savo karaliu deda visas pastangas visą kraštą sukrikščioninti. Juodųjų misjonierių yra 56, iš kurių 20 jau yra kunigai. Be to, yra 38 brolijukai ir 58 vienuolės seseris, visų negrų kilmės, kurių tauta prieš 30 metų buvo pakendusi pagonystėje.

— Cernauti, Rumunijoje, kažkoks J. Gruen jau 19 metų kaip nėra ir aktų sumerkęs. Jis negali užmigtį, nepalasant visų gydymosi priemonių, Gruen yra dtdž. karo invalidas ir turi sužalotą pailgųjų tam tikrą vietą.

SKAITYDAMAS

«SVIESA»

ZINOSI

VISKA.

S Ā O P A U L O LIETUVIŲ KRONIKA

— Spalio mėn. 9 d. Vilniaus 16 m. pagrobimo minėjimas buvo suroštas Bandeirantėse. Spalio mėn. 10 d., ten pat buvo šiuo tikslu pastatytos vaidinimas.

— Spalio mėn. 11 d. Mokos mokykloje suroštas Vilniaus pagrobimo 16 m. sukakties minėjimas visai

kolonijai. Buvo skaityta pora paskaitų, o choras sudainavo keletą dainų.

— Spalio mėn. 18 d. įvyksta «Vilties» S-gos atstovų suvažiavimas.

Suvažiavimas nulems tolimesni «Vilties» S-gos likimą, bei kryptį.

— Šį sekmadienį spalio 18 d. Villa Zeinoj, Svento Juozapo bažnyčioje bus atskiros jaunimui pamaldos ir paskaita.

— Bendruomenė yra svarstomas savišalpos kasos steigimo reikalas.

— Nuo pradžios lapkričio mėn. Bendruomenės reorganizacija, skyrių steigimas bus tęsiamas toliau.

Paaiškinimas

Per kun. B. Sugintą sumokėti Bendruomenės narių nario mokesčiai, bei «Sviesos» prenumerata, yra praves-ta per Bendruomenės kasos knygą.

Neatitinka tikrąybę ir žinia, kad V. Nalivaika Bendruomenę nus-kriaudė 7 kontais.

Įdomu, kokiais dokumentais re-miantis ši žinia paskelbta.

Bendruomenės Valdyba.

Dėl «Lietuvio» neteisybių

«Lietuvio» iš š. m. spalio mėn. 10 Nr. 41 straipsnyje «ginklus padėjus», bešmeizdamas mane, tjeik įsikarščiavo kad net užkabino ir skaudžiai įžėdė niekuo nekaltus pašalinčius asmenis, kaip va — p-nos Sruoginios juos ap-avagindamas. Dėl to kios neteisybės jaučiu savo pareiga pareikšti Lietuvos Visuomenės žiniui, jog ponai Sruoginiai yra padorį šeima. Iš savo pusės nesu patyręs jo-kių nesąžiningumų, ir iki šiol nėvienu centu nera jie manęs nuskriaudę.

Kun. B. Sugintas.

Mirė Martynas Rakickas

S. m. spalio mėn. 13 d. mirė Lie-tuvių Rymo Katalikų Bendruomenės narys, Martynas Rakickas, 58 m. am-žiaus. Kilęs iš Sventionia parapijos, gyvena São Paulo mieste, Mokos raje-ne, Rua Canuto Saraiva, 69. Paliko nulindyme savo žmoną, du sūnų ir vie-ną dukterę. Buvo pavyzdingas parapi-jos narys, o todėl ir palydėjo į kapi-nes kun. B. Sugintas. Reikšcia liudinčiai šeimai gilios užuojautos.

B—nės Valdyba.

Paieškojimas

Ieškoma Zofija Kasperavičienė su vaikais: Aleksandru ir Viktorija, kuri atvyko Brazilijon 1929 m. gruodžio 31 d. Kas žino adresą arba apie jos liki-mą, prašoma pranešti Lietuvos Konsu-latui São Paulo m., Rua Aureliano Coutinho 88.

Pranešimas

Siuo pranešame Brazilijos Lietu-vių Jaunimo S-gos «Viltis» skyrių ži-niai, kad š. m. spalio mėn. 18 d. lygiai 3 val. po piet Lietuvos Namų salėje,

rua Bandeirantes, 92 šaukiamas
NEPAPRASTAS «VILTIES» SAJUNGOS
SKYRIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

šiai dienotvarkei apsvarstyti:

1. Suvažiavimo atidarymas
2. Mandatų patikrinimas
3. Prezidiumo rinkimai
4. Protokolo skaitymas
5. Centro Valdybos pranešimas
6. «Vilties» žurnalo reikalai
7. Centro Valdybos narių da-rinkimas.
8. Einamieji reikalai.

Visi skyriai į suvažiavimą stun-čia po vieną atstovą nuo kiekvieno 5 (penkių) narių skaičiaus.

CENTRO VALDYBA.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

MŪSU BENDRADARBIAMS LIE-TUVOJ, «Sviesos» Redakcija nuošir-džiai dėkoja už jai pri-štus straips-nius ir korespondencijas. Lauksime daugiau.

Marijampoliečiai. Tamstai įdomu žinoti, ar Brazilijoje yra kokia nors spaudos cenzūra. Atsako-me, kad čia spauda turi visišką laisvę. Tik gaila, kad nevisi ta laisve vyku-siai naudojasi.

Sešupės Dukrai. Ger-biamoji nori žinoti, kas davė pradžią kolonijoj visoms nesantalkoms. Mes patariame Tamstai skaityti «Sviesą», tai pagrindės mūsų kolonijoj nesantalkos priežastys paaiškės.

JAU LAIKAS «SVIESA» UZ-SIPRENUOMERUOTI 1937 METAMS.

Vokietijos Rusijos karas?

Nors spaudoj daug rašoma apie galimą greit kilti Rusijos ir Vokietijos karą, tačiau rimtų politikų nuomone, karo dar kol kas nebus, nes kilęs ka-ras kariaujančioms valstybėms gali at-nešti nelauktų pasekmių. Sakoma, kad kilus tarp Rusijos ir Vokietijos karui, tuo pačiu būtų suduotas mirtinas smū-gis Rusijos bolševizmui ir Vokietijos hitlerizmui.

Rusijos komunistai nerimsta

Sovietų Rusija, suprasdama gerai, kad visas pasaulis yra pasiryžęs stoti į žutbutinę kovą prieš neleistą ir des-truktyves komunizmo idėjas, sumanė šiomis dienomis suduoti naują smūgį pasaulio taikai, pasiūsdama vėidmai-nišką «ultimatumą» Tarptautinės Kon-troles Komisijai. Šis «ultimatum» nu-kreiptas prieš Vokietiją, Italiją ir Por-tugaliją, kad neva jos labai remiančios

Ispanijos sukėlėjus. Jei minėta Kon-trolės Komisija nesilmsianti griežtų priemonių prieš minėtas valstybes, tai Rusija priversta busianti užsistoti už Ispanijos Vyriausybę. Kokie tie keis-tai komunistai! Patys vagta, patys šaukia. Juk niekas taip neremia ir nesikiša į šią broližišką, kovą, kaip Sovietų Rusija.

RUSIŠKOS DAINOS IR MUZIKA

Zymiausieji São Paulo rusų daininik-kai ir muzikai kiekvieną vakarą link-mina svečius Lietuvos šeiminių už-eigoje.

Bar Rio Branco

RUA VISCONDE RIO BRACO 461

KAMPAS RUA VICTORIA.

Tautiečiai, apsilaukę nesigailosite.

„Šviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske.
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
3. Bom Retire — p. Baužio krau-tuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinė [Rua José Paulino, 109].
4. P. Kirilausko krautuvėj — Vil-la Anastacia.
5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
6. Pas laikraščių platintojus ir
7. Pas «Sviesos» įgaliotinius vi-suose miesto rajonuose, taip pat «Svie-sos» Redakcijoje — rua Coronel Mo-raes, 338.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis L I O N G I - N A S P A Z I K A S turi at-dares dailės — naisybos studi-ją. Priešia įvairius paveikslus, portretus ir t. t. ant drobės ale-jiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, teskreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai.

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA CLINICA -- CHIRURGIJA ACUŠERIJA
MOTERU, VIDUJINĖS, ZARNŲ IR ODOS LIGOS

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagelba
Ligonius apžiūri dykai nuo 1 iki 3 v.
Konsultatorija: Rua Boa Vista, 31. (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0900
Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

JOÃO DELLAI

Prisėkęs Valstybės Vertėjas

PILIETYBĖS — CHAMADOS DOKUMENTAI — ASMENS IR PROFE-SIJŲ LIUDIJIMAI (CARTEIRAS).

RUA SÃO BENTO, 62

4 AUKSTAS, SALĖS 20—21.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASKVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ. Greitas ir radikalus pagydimas triperio, bei sifilis.

D-ras Povilas Ličciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORĖOS ir REUMATIZMO aštro ir kroninio. Syfilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGŲ. Gydymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val. Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu — (DIENA ir NAKTĮ) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDECINIŠ AS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Konsultorijos 2-5068.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
R a š t i n ė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Kodel Tamsta neturi

nuosavo buto?

Svarbiausia todėl, kad nesi susipažinęs su TURTU — STATYBOS IR FINANSU KOOPERACIJOS statutais ir darbo tvarka.

Tik per KOOPERACIJA Tamsta gali įsigyti nuosavą butą. Todėl nelauk, kol kokios nors aplinkybės atims Tamstai darbo jėgas, o griežkis užtikrinti savo ateitį dabar, kol gali.

Kreipkies į TURTU — STATYBOS IR FINANSU KOOPERACIJA.

RUA BENJAMIN CONSTANT, 7-A, 3 AUKŠTAS.

LIETUVIAI! Visi kai vienas skaitykite "SVIESA"

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas sąvaltę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit "Sviesą".

"Sviesą" yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

"Sviesą" gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

"Sviesą" lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsiėmimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išetna.

"SVIESOS" PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary
P a s t a b a: Iš provincijos pinigus siųsti Redaktorius vardu.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Už skelbimų turini Redakcija neatsako.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinėme, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

SKAITYK IR PLATINK

"SVIESA"

Vaistinė

PASSERINI

Provizorius

CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kai nos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
[BOM RETIRO]
Telephone 5-3584
SÃO PAULO.